

Київський аграрний університет
Національної академії аграрних
наук України

Кафедра загальних дисциплін та
інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о ректора КАУ НААН

Олександр НИКИТЮК
« 10 » 20 23р.

СИЛАБУС

ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНОЗЕМНА МОВА ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ АСПІРАНТІВ

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність 202 «Захист і карантин рослин»

Розробники: Білецька Тетяна Олександрівна, к.філол.н, доцент
Михайленко Олена Олександрівна, к.філол.н, доцент

Силабус ухвалено кафедрою загальних дисциплін та інформаційних технологій (протокол № 3 від 10 серпня 2023 року)

Погоджено Методичною радою КАУ НААН (протокол № 2 від 14 серпня 2023 року)

Київ 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ АСПІРАНТІВ»
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	Для всіх спеціальностей (крім 035 Філологія)
Освітня програма	Для всіх освітніх програм
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	Очна (денна)
Семестр	1,2
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS: лекції – 8, практичні заняття – 82 год., самостійна робота – 90 год.
Форма підсумкового контролю	Іспит
Мова викладання	Українська, англійська
Інформація про викладачів курсу	Білецька Тетяна Олександрівна, к.філол.н, доцент Михайленко Олена Олександрівна, к.філол.н, доцент
Опис дисципліни	Робоча навчальна програма з курсу «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів» є нормативним документом, який розроблено на основі освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня. На вивчення дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів» виділено 120 академічних годин (6 кредитів ECTS), у т.ч. лекцій – 8 годин, практичних – 82 годин, самостійна робота студентів – 90 годин.
Мета вивчення дисципліни	Метою курсу «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів» є розвиток мовленнєвих компетентностей, які відповідають рівню досвідченого користувача іноземної мови С1, а саме, формування навичок і вмінь, які забезпечують необхідне для науковця вільне розуміння усних і письмових наукових текстів, а також вільне та ефективно висловлення і спілкування як на науково-академічні теми, так і на загальні / повсякденні теми в усній та письмовій формах.
Завдання навчальної дисципліни, програмні результати навчання	Завдання навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів» полягає у формуванні та набуття таких компетентностей: Загальні компетентності: ЗК1-8, 10-12 (відповідно до переліку загальних компетентностей ОНП). Фахові компетентності: ФК 1-8, 11-22, 24-27 (відповідно до переліку фахових компетентностей ОНП).

	<p>Програмні результати навчання ПРН1.3, ПРН 1.5, ПРН2.1, ПРН3.1, ПРН 3.2, ПРН 3.3., ПРН 3.4, ПРН 4.1, ПРН 4.4. (відповідно до переліку програмних результатів навчання ОНП).</p>
<p style="text-align: center;">Зміст навчальної дисципліни</p>	<p>Лекційні заняття</p> <p>Змістовий модуль №1 "Літературна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лінгвокультурні характеристики наукових дискурсів української, англійської, німецької та французької мов. Поняття "інтелектуального стилю." 2. Переклад фахових текстів. Перекладацька еквівалентність та перекладацькі трансформації. Редагування наукових перекладів. <p>Змістовий модуль №2 "Читання наукового тексту"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості жанрів сучасного наукового дискурсу. 2. Шляхи до ефективного розуміння прочитаного. Глибинне розуміння тексту: підтекст та імплікації. <p>Змістовий модуль №3 "Науково-академічне письмо"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Писемний науковий дискурс: жанри, структура, аргументація, риторика, етикет. 2. Редагування наукових текстів. <p>Змістовий модуль №4 "Аудіювання та усне мовлення (монологічне та діалогічне)"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аудіювання та говоріння: два боки однієї медалі. Специфіка монологічного та діалогічного мовлення, усного наукового та повсякденного спілкування. 2. Публічні промови та наукові доповіді на конференціях: ключі до успіху <p>Практичні заняття</p> <p>Змістовий модуль 1 «Літературна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукова та літературна мова: граматики, стиль, вокабуляр. Синоніми, антоніми. Омоніми, пароніми. 2. Огляд артиклів та їх вживання. Переклад артиклів. 3. Мовні засоби вираження кількості. Запозичення при утворенні множини. 4. Неправильні дієслова. 5. Лінійність та дигресивність. Компресія. Логічні конектори. 6. Заперечення. Особливості його перекладу. Імпліцитне заперечення у мові науки. 7. Порівняння та протиставлення. Імплікації. 8. Передача додаткової інформації. Імплікації. 9. Огляд системи часів. Узгодження часів. Переклад часових форм дієслів. 10. Пасив та актив та їх переклад. Імплікації. 11. Авторське "я" у мові науки та "політично коректна" мова. Їх відтворення українською мовою. 12. Висловлення ймовірності. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Модальність у мові науки та у загальнонародній мові. Імплікації. 13. Огляд безособових форм дієслова. Дієприкметник та інфінітив. Типові конструкції та звороти мови науки. 14. Умовний спосіб дієслова. Форми та вживання. 15. Емфаза та способи її перекладу. Метафора у мові науки. Гумор у науковому дискурсі. 16. Словотвір. Суфікси та префікси, їх переклад українською мовою. 17. Неологізми наукового дискурсу та їх відтворення українською мовою. 18. Науковий та професійний сленг. <p>Змістовий модуль №2 "Читання наукового тексту"</p>

1. Читання: ознайомлювальне, оглядове, прогностичне. Швидкий перегляд великих за обсягом наукових текстів. Розуміння структурованих текстів.
2. Ключові слова тексту.
3. Розпізнавання підтексту та імплікацій.
4. Абзаци (параграфи), заголовки, засоби когезії та когерентності (логічні конектори тощо).
5. Практика вибору однієї відповіді з багатьох варіантів як метод перевірки розуміння тексту. Практика пошуку адекватних назв для абзацив як метод перевірки розуміння тексту. Практика відповідей *Так/Ні/Не дано* як метод перевірки розуміння тексту. Практика заповнення пропусків як метод перевірки розуміння тексту.
6. Поняття інтертекстуальності. Плагіат. Особливості цитування. Порівняння перехресних посилань.
7. Розуміння текстів, які представляють різні думки чи теорії.
8. Розуміння різних типів анотацій, резюме та наукових пропозицій.
9. Розуміння різних типів анотацій і пов'язаних статей.
10. Розуміння таких частин статті, як: вступ, результати, обговорення і висновки.
11. Візуально-риторичні засоби наукового дискурсу.
12. Тлумачення таблиць, графіків, схем тощо.
13. Розуміння описових текстів і звітів, які ілюструють графічну інформацію (включно зі стендовим звітом).
14. Читання блогів і текстів на наукових інтернет-форумах.
15. Читання наукової кореспонденції.
16. Порівняння статей і тез конференцій, власне наукових і науково-популярних статей.
17. Специфіка звітів та рецензій.
18. Специфіка резюме та анотацій, стендових доповідей, кейсів.

Змістовий модуль № 3 " Науково-академічне письмо"

1. Жанрове розмаїття писемного наукового дискурсу.
2. Текст як послідовність абзацив. Заголовки і підзаголовки.
3. Логічні сполучники (конектори). Засоби орієнтації аудиторії щодо загальної побудови тексту.
4. Інтертекстуальність та плагіат. Коректне цитування. Способи посилання на джерела і цитати.
5. Укладання огляду прочитаної літератури та бібліографії.
6. Елементи наукової аргументації (за С.Тулміном). Типи есеїв.
7. Стислий виклад змісту тексту. Написання анотації до статті (у т.ч. на основі рекомендацій та обмеження на кількість слів).
8. Написання вступу, результатів, обговорення та висновків статті. Опис методів та матеріалів наукового дослідження. Структура (модель) вступу за Д. Свейлзом.
9. Переведення графічної інформації у словесну (опис таблиць, графіків, схем, процесів тощо). Тлумачення і порівняння таблиць, графіків, схем. Укладання графіку, таблиці чи стендового звіту (доповіді), пов'язаних із власним дослідженням. Опис експерименту, графіка чи процесу.
10. Короткий виклад наукової пропозиції/подання на грант.
11. Укладання резюме. Написання мотиваційного листа.
12. Огляд способів організації довгих виступів і письмових текстів в залежності від ситуації, адресата, способу комунікації та інших чинників. Етикет писемної наукової комунікації.
13. Письмова участь у наукових форумах та блогах в Інтернеті.

Змістовий модуль № 4 "Аудіювання та усне мовлення (монологічне та діалогічне)"

1. Корективний фонетичний експрес-курс.
2. Рівні розуміння аудіотексту. Розуміння основної ідеї.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Аудіювання: слів, фраз, надфразових єдностей, мікродіалогів, коротких та розлогих текстів. Практика вибору однієї відповіді з багатьох варіантів як метод перевірки розуміння прослуханого тексту. Заповнення пропусків в таблицях і графіках під час слухання як метод перевірки розуміння прослуханого тексту. Практика відповідей <i>Так/Ні/Не дано</i> як метод перевірки розуміння прослуханого тексту. 4. Слухання і розуміння розповідей мовців про їхні освіту, професійний досвід і майбутні плани. 5. Слухання мовців, які представляють свої результати та їхню обґрунтованість. Слухання порад і коментарів щодо написання вступу, результатів, дискусії та висновків статті. Слухання мовців, які обговорюють анотації, написані для різних цілей. 6. Слухання порад експертів щодо вимог до гарної презентації. Слухання (і перегляд) презентацій різних мовців з наукової тематики в засобах масової інформації та коментарів щодо них. Слухання коротких дискусій, в яких мовці обґрунтовують власну точку зору. 7. Слухання мовців, які описують предмети та пояснюють процеси, графіки чи стендові доповіді. 8. Розповідь про свої освіту, професійний досвід, навички та інтереси. Вживання засобів орієнтування аудиторії щодо загальної побудови виступу. Підготована розповідь (усна презентація) про власне наукове дослідження і участь в обговоренні презентацій інших аспірантів. Вживання засобів орієнтування аудиторії щодо загальної побудови виступу. 9. Порівняння різних думок. Аргументоване обґрунтування власної думки. Представлення власного графіку, таблиці чи стендової доповіді. 10. Представлення і пояснення наукової теми експерту з іншої наукової сфери чи неспеціалісту. Вживання засобів орієнтування аудиторії щодо загальної побудови виступу. 11. Обговорення різних суперечливих наукових проблем (у форматі опозиції: один мовець аргументує “за”, а інший аргументує “проти”). <p>Самостійна робота аспіранта Підготовка усної презентації про власне дослідження (у форматі PowerPoint)</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<p>Дисципліна «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів» має практичний характер, для успішного проходження курсу необхідно відвідування практичних занять та виконання завдань за темами. Загальне оцінювання відбувається за схемою рейтингової системи оцінювання.</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи аспірантів будуть їх оригінальними дослідженнями.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що аспіранти відвідають усі лекційні та практичні заняття курсу.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Англійська мова. Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pchenko O. The Language of Science = Англійська для науковців. - 6th edition, revised. К.: Едельвейс, 2020. 2. Pchenko O., Shelkovnikova Z. Scientific Communication: Online Lecture Notes. Наукова комунікація: конспект онлайн лекцій (підготовка до кваліфікаційного іспиту з англійської мови, рівень C1). Навчальний посібник для студентів та аспірантів. - К.: ЕДЕЛЬВЕЙС, 2020. 256 с.

3. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.1 (Граматичні труднощі). К.: Політична думка, 1997.
4. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.2 (Термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі). К.: Політична думка, 1997.
5. Яхонтова Т.В. Основи англійської наукової писемності = English Academic Writing for Students and Researchers: Навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002.
6. Murphy R. English Grammar in Use. Cambridge University Press, 2019.

Німецька мова. Основна література

7. Бориско Н. Ф. Deutsch für Fortgeschrittene Niveau C. К.: ИП Логос-М, 2010. 528 с.

Французька мова. Основна література

8. J. Tolas. Le français pour les sciences. Niveau intermédiaire ou avancé. Presse universitaires de Grenoble, 2004. 304 p.